

PŘÍLOHA č. 1 Seznam zkratek a pojmů

Akční plán Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014–2020

Akční plán realizace Strategie regionálního rozvoje ČR dle usnesení vlády č. 344 ze dne 15. května 2013. Akční plán je aktualizován ve dvouletých intervalech. Součástí Akčního plánu je mj. také třináct Regionálních akčních plánů.

Alokace

Objem finančních prostředků z ESI fondů a zdrojů vnitrostátního spolufinancování určený pro členský stát, cíl, program či jeho součást, rok, případně výzvu.

AP

Akční plánování v území

Agentura

Agentura pro sociální začleňování (do 31. 12. 2019) / Odbor sociálního začleňování – je od 1. 1. 2020 jedním z odborů Ministerstva pro místní rozvoj, podporuje obce při začleňování obyvatel sociálně vyloučených lokalit (www.socialni-zaclenovani.cz).

BOZP

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

CLLD

Komunitně vedený místní rozvoj

CŽU

Celoživotní učení; Strategie celoživotního učení ČR představuje ucelený koncept celoživotního učení, který byl schválen vládou ČR usnesením č. 761 ze dne 11. 7. 2007.

ČG

Čtenářská gramotnost

ČŠI

Česká školní inspekce

Dohoda o partnerství

Dokument vypracovaný členským státem za účasti partnerů v souladu s přístupem založeným na víceúrovňové správě, který stanoví strategii členského státu, priority a opatření pro účinné a efektivní využívání ESI fondů za účelem dosahování cílů strategie Evropa 2020.

DVPP

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

EK

Evropská komise

Evaluace/Hodnocení

Proces založený na sběru informací a na jejich odborném vyhodnocování s cílem získat spolehlivé podklady pro řízení implementace a strategické rozhodování. Hodnocení tak přispívá k hospodárnosti při nakládání s veřejnými prostředky a při jejich čerpání.

V případě evaluací v oblasti ESI fondů se hodnotí nastavení strategií, politik, programů a projektů, jejich design, implementace a účinky. Záměrem je vyhodnotit relevanci a naplnění cílů (účelnost), dosažení efektivity, hospodárnosti a udržitelnosti. Hodnocení se provádějí před zahájením programového období či vlastní realizace (ex ante), během nich (ad hoc, ongoing nebo midterm) a po nich (ex post).

Evropské strukturální a investiční fondy (ESI fondy, ESIF)

Fondy EU určené k realizaci Společného strategického rámce: Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), Evropský sociální fond (ESF), Fond soudržnosti (FS), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropský námořní a rybářský fond (ENRF).

EVVO

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Integrovaná územní investice (ITI) – Integrated Territorial Investment

Nástroj pro realizaci integrovaných strategií rozvoje území umožňující koordinaci navzájem provázaných a územně zacílených intervencí z různých prioritních os jednoho či více programů ESI fondů. Řešené území představuje sídelní aglomerace či konurbace a jejich spádové území vymezené na základě funkčních vazeb.

Integrované nástroje

Nástroje pro realizaci integrovaných strategií rozvoje území – Integrovaná územní investice (ITI), Integrovaný plán rozvoje území (IPRÚ) a Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD).

Soubor navzájem provázaných a územně zacílených intervencí z různých prioritních os/priorit jednoho či více programů ESI fondů.

Integrovaný plán rozvoje území (IPRÚ)

Nástroj pro realizaci integrovaných strategií rozvoje území umožňující koordinaci navzájem provázaných a územně zacílených intervencí z různých prioritních os jednoho či více programů ESI fondů. Řešené území představuje jádrové město a jeho spádové území vymezené na základě funkčních vazeb.

Integrovaný přístup

Princip věcné (vhodně a logicky provázané a potřebné tematické/sectorové intervence), územní (realizace intervencí ve vhodném, geograficky a ekonomicky spojitém území) a časové (realisticky připravený harmonogram a časové a věcné sladění předpokládaných intervencí) provázanosti intervencí realizovaných na základě integrované strategie rozvoje území.

Integrovaný regionální operační program (IROP)

Integrovaný regionální operační program je program realizovaný v programovém období 2014 – 2020. Jeho gestorem je Ministerstvo pro místní rozvoj.

Investiční priorita

Priority upřesněné ve specifických nařízeních k EFRR, ESIF a FS, které naplňují jednotlivé tematické cíle definované v Obecném nařízení a které mohou být z daného fondu podporovány.

IPs

Individuální projekt systémový

IZO

Identifikační znak organizace

KPSVL/KPSV

Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám / Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení; je nástrojem pomoci městům a obcím při společenském začleňování sociálně vyloučených obyvatel z prostředků ESI fondů za místní podpory Agentury.

Krajský akční plán (KAP)

Jedná se o krajský akční plán rozvoje vzdělávání, v textu je užito obou možností, využito také zkráceného názvu krajský akční plán či krajský akční plán vzdělávání; KAP stanovuje priority a jednotlivé kroky nutné k dosažení cílů vzdělávací politiky v území na základě potřebnosti, naléhavosti, přínosů a podloženosti reálnými daty a analýzami. Je zpracováván ve spolupráci s partnery v území a ve spolupráci s odborným garantem KAP. V programovém období 2014-20, resp. OP VVV, bylo následující rozdělení KAP:

KAP I – soubor dokumentů akčního plánování pro roky 2019, 2020

KAP II – soubor dokumentů akčního plánování pro roky 2021, 2022

KAP III – soubor dokumentů akčního plánování pro roky 2023, 2024, 2025.

Kultura učení

Pojem kultura učení odkazuje k časově ohraničenému souhrnu určitých forem učení a vyučovacích stylů a s nimi souvisejících antropologických, psychologických, společenských a pedagogických orientací.²⁶

Dle novějšího vysvětlení pojem kultura vyučování a učení nachází teoretický fundament v teoriích pedagogického, psychologického a (oborově) didaktického konstruktivismu. Je pro ni charakteristické aktivní konstruktivní samostatné motivované a celostní učení; učení bez tlaku na dosahované výsledky, které se odehrává ve společenství učících se jedinců, kteří jsou v přibývajícím míře nezávislí na vyučujícím – vzdělávají se pro situace každodenního života a jejich prostřednictvím.

Cesta ke kvalitě výuky spočívá v podpoře produktivní kultury vyučování a učení přímo ve školních třídách.

Ve vztahu k těmto třem oblastem jsou formulovány klíčové otázky konstruktivistického pojetí:

- a) kultura učiva a učebních úloh,
- b) učení a interakce procesů,
- c) komunikační a učební podpory.

²⁶ <https://journals.muni.cz/pedor/article/view/1108/868>

Kultura učiva a učebních úloh – znalosti jsou chápány ve své konstrukci jako něco, co se utváří. Učitel nevkládá myšlenky do hlav studentů v původní podobě, ale tak, že si žáci konstruují jejich vlastní význam (personální konstruktivismus). Nejde o pojetí obsahu jakožto konečného produktu.

Dle Piagetova strukturně genetického přístupu lidé třídí a uspořádávají své myšlenky tak, aby byly v souladu s našimi dosavadními znalostmi a dříve vytvořenými schémata a ve stejnou chvíli naše mentální informační struktury přizpůsobujeme nebo měníme tak, aby odrážely to, co jsme se z nové zkušenosti naučili. V prvním případě jsou nové informace jednoduše přiřazeny k existujícímu schématu, v druhém případě dochází k jejich rekonstrukci, existující schémata se rozšiřují nebo se vytvářejí nová. Proces rekonstrukce poznání nastává tehdy, jestliže dojde k jakési nerovnováze mezi dosavadními znalostmi, zkušenostmi učícího se subjektu a novou informací. Piaget dále poukázal na to, že se proces rekonstruování vlastního poznání mění v závislosti na věku - genetická epistemologie).²⁷

Kultura učení a interakce – konstruktivistický přístup k učení a interakci klade důraz na aktivní úlohu žáka, který si významy sám konstruuje podle již vytvořených mentálních struktur.

Žák má dostatek příležitostí ke zkušenostně orientovanému, smysluplnému, problémově orientovanému a dialogickému učení, k učení, v němž se při konfrontaci věcného a sociálního světa a při používání kulturních nástrojů a symbolických systémů utváří nové vědění, integruje se do vědění stávajícího a propojuje se s ním.

Kultura didaktické komunikační a učební podpory - v konstruktivisticky chápané výuce dochází k omezení přímého řízení učitelem, hledají se cesty adaptivní podpory žáků, akceptuje se a podporuje se jejich autonomie jako cíl a současně jako procesuální předpoklad výuky.

Učitel v roli facilitátora vytváří vhodné podmínky pro individuální učení žáka a přesunuje na něj řídicí roli. Úlohou učitele může být také vhodné uspořádání prostředí pro učení, ve kterém navozuje problémové situace tak, aby je studenti aktivně uchopovali.

MAP

Místní akční plán rozvoje vzdělávání, který bude prioritně zaměřen na rozvoj kvalitního a inkluzivního (společného) vzdělávání dětí a žáků do 15 let. Zahrnuje oblasti včasné péče, předškolního a základního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání.

MČ

Městská část (v rámci hlavního města Prahy)

MG

Matematická gramotnost

MHPM

Magistrát hlavního města Prahy

Místní akční skupina (MAS)

Organizace místního partnerství zastupující veřejné a soukromé místní socioekonomické zájmy (skupiny občanů, neziskové organizace, subjekty soukromé podnikatelské sféry, subjekty veřejné

²⁷ http://www.science.upol.cz/uvodni_studie.pdf

správy, obce, svazky obcí, apod.), přičemž na rozhodovací úrovni nesmí ani veřejný sektor ani žádná z jednotlivých zájmových skupin představovat více než 49 % hlasovacích práv. Místní akční skupina navrhuje a provádí strategii komunitně vedeného místního rozvoje v souladu s čl. 32 – 35 Obecného nařízení. MAS v ČR sdružuje Národní síť Místních akčních skupin České republiky, o. s., jež je partnerem na národní úrovni pro spolupráci s dalšími subjekty, jejichž činnost se dotýká rozvoje venkova.

Monitorovací systém/systémy

Informační systém sloužící k monitorování, řízení, hodnocení a reportování implementace ESI fondů v ČR v programovém období 2014 – 2020, a to na všech úrovních implementace (projekt, program, Dohoda o partnerství).

Monitorování

Monitorování je nedílnou součástí jak projektového a programového cyklu, tak i realizace Dohody o partnerství. Cílem monitorování je průběžné sbírání, třídění, agregování, ukládání dat a informací a zjišťování stavu a pokroku v realizaci projektů, programů a Dohody o partnerství a porovnávání získaných informací s výchozími hodnotami a předpokládaným plánem, a to i po jeho realizaci (např. indikátory výsledků). Monitorování je soustavnou činností, která probíhá během celého trvání projektu/programu/Dohody o partnerství.

MŠ

Mateřská škola

MŠMT

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

NNO

Nestátní nezisková organizace

Nositel integrovaného nástroje

Odpovědný subjekt zajišťující ve vymezeném území činnosti za účelem přípravy, schválení, realizace a vyhodnocování Integrované strategie rozvoje území. V případě CLLD se jedná o MAS. V případě ITI a IPRÚ je nositelem IN jádrové město aglomerace, které bude zmocněno k jednáním při realizaci integrované strategie.

NPIČR

Národní pedagogický institut České republiky

OECD

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

OP PPR

Operační program Praha – pól růstu

ORP

Obec s rozšířenou působností

OSPOD

Orgán sociálně-právní ochrany dětí

OP JAK

Operační program Jan Amos Komenský připravovaný pro programové období 2021–2027, jehož řídicím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

OP VK

Operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost, programové období 2007–2013.

OP VVV

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání, programové období 2014–2020

P-AP

Podpora akčního plánování v území, projekt podpořený z prostředků OP VVV.

PAS

Poruchy autistického spektra

PISA

Mezinárodní šetření (*Programme for International Student Assessment*) v oblasti měření výsledků vzdělávání. Šetření je zaměřeno na zjišťování úrovně gramotností patnáctiletých žáků, kteří se ve většině zúčastněných zemí nacházejí v posledních ročnících povinné školní docházky.

PO3 OP VVV

Prioritní osa 3 Operačního programu Výzkum, vývoj vzdělávání s názvem Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

PPP

Pedagogicko-psychologická poradna

Projekt

Ucelený soubor aktivit financovaných z operačního programu, které směřují k dosažení předem stanovených, jasně definovaných a měřitelných cílů. Projekt je realizován v určeném časovém horizontu podle zvolené strategie a s daným rozpočtem.

PS

Pracovní skupina

RED IZO

Resortní identifikátor právnické osoby. Označení identifikačního čísla ředitelství školy. REDIZO bývá uvedeno na webových stránkách škol nebo je dohledatelné v rejstříku MŠMT - <http://rejskol.msmt.cz>.

RSK

Regionální stálá konference

RT MAP

Realizační týmy Místních akčních plánů

Řídicí orgán

Orgán zodpovědný za účelné, efektivní a hospodárné řízení a provádění operačního programu nebo Programu rozvoje venkova v souladu se zásadami řádného finančního řízení.

ŘO OP VVV

Řídicí orgán Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání

ŘV

Řídicí výbor

SO ORP

Spádový obvod obce s rozšířenou působností

SPC

Speciálně pedagogické centrum

Specifický/operativní cíl

Zamýšlená změna, které má být dosaženo prostřednictvím aktivit v rámci investiční priority (resp. prioritní oblasti v případě EZFRV, resp. specifického cíle v případě ENRF).

Společný strategický rámec (SSR)

Dokument, který převádí cíle a záměry Strategie EU pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (tzv. Strategie Evropa 2020) do podoby klíčových akcí pro ESI fondy, zřizuje pro každý tematický cíl klíčová opatření, která mají být podporována z jednotlivých ESI fondů, a mechanismy pro zajištění soudržnosti a souladu programování ESI fondů s hospodářskými politikami a politikami zaměstnanosti členských států a EU.

SR MAP

Strategický rámec Místního akčního plánu

SRP

Strategické řízení a plánování ve školách a v územích, IPs podpořený z prostředků OP VVV

Stakeholder

Jedná se o zainteresované strany, které jsou ovlivněny daným projektem. Ovlivnění je buď přímé, či nepřímé. Přímé ovlivnění – strany jsou ovlivněny výsledky i průběhem projektu přímo – např. PS Vzdělávání, RSK, ředitelé ZŠ, SŠ, apod. – přímá účast na aktivitách MAP. Nepřímé ovlivnění – strany jsou ovlivněny projektem (průběhem či výsledkem) nepřímo, např. již existující science learning centrum v území bude ovlivněno zpracováním tématu podpory polytechnického vzdělávání v území.

Strukturální fondy

Dílčí fondy EU určené na podporu politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti, tj. Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond.

SŠ

Střední škola

SVČ

Středisko volného času

SVL

Sociálně vyloučené lokality – nelze jednoduše a jednoznačně určit a ohraničit, pro jejich vymezení však poslouží tzv. mapa sociálně vyloučených lokalit Ministerstva práce a sociálních věcí (dostupná na www.esfcr.cz/mapa).

SVP

Speciální vzdělávací potřeby

ŠVP

Školní vzdělávací program

ŠZ

Školské zařízení

TALIS

Mezinárodní šetření o vyučování a učení (*Teaching and Learning International Survey*), ve kterém jsou učitelé a ředitelé přímo dotazováni na školní prostředí, kde probíhá vyučování, a podmínky, ve kterých učitelé a ředitelé pracují.

Územní dimenze

Možnost koncentrace prostředků z programů ESI fondů ve specifických typech území podporující konkurenceschopnost (v závislosti na rozvojový potenciál) ČR a zohledňující požadavek na vyrovnávání územních disparit (ve vztahu k vnitřní diferenciaci území a koncentraci problémů ekonomického, sociálního či environmentálního charakteru).

Územní přístup

Územně zacílená tematická intervence (plně či částečně zacílená intervence do vybraných území dle typologie území ČR nebo do území státem podporovaných regionů nebo do dalších území specificky vymezených podle jiných kritérií).

VŠ

Vysoká škola

Výzva

Aktivita řídicích orgánů či zprostředkujících subjektů operačních programů či Programu rozvoje venkova vyzývající potenciální žadatele k podání žádostí o podporu podle předem stanovených podmínek. Žádosti o podporu jsou přijímány ve výzvu stanoveném období.

ZoR

Zpráva o realizaci projektu

ZŠ

Základní škola

ZUŠ

Základní umělecká škola

ZZoR

Závěrečná zpráva o realizaci projektu

